

PÄRNU MUUSIKAKOOLI VABAÕPE

RÜTMIMUUSIKA OSAKOND

KITARRI ÕPPEKAVA

Õppetegevus rütmimuusika (edaspidi RM) osakonnas võimaldab klassikalise suuna õpilasel jätkata peale noorema astme lõpetamist 5.õppeaastal pilliõpinguid rütmimuusika valdkonnas. Õppe kestus on 3 aastat - RM-I, RM-II, RM-III. Lisaks on võimalik lapsevanema või õpilase soovil jääda õppima lisa-aastatel.

Osakonnas õppima asumise eelduseks on elementaarne muusikaline ettevalmistus N-II tasemel ehk Pärnu muusikakooli alg- ja noorema astme läbimine instrumendiõppes. *(1.-4. aasta õppesisu on kirjeldatud kõikides Pärnu muusikakoolis õpetatavate instrumentide alg- ja noorema astme õppekavades.)*

Pärast N-II (4.õppeaasta) lõpetamist saab lapsevanema avalduse alusel asuda õppima RM osakonda. Üldjuhul võetakse vastu õpilased alates 13. eluaastast.

N-II taseme väljaselgitamiseks (näiteks muudest õppeasutustest üle tulnud õpilaste puhul) võib RM osakond sisseastujale läbi viia muusikalise katse.

RM osakonna kitarrri vabaõpe annab õpilasele põhiteadmised rütmimuusika kitarrri erialal. Üldjuhul hinnatakse õpilase edasijõudmist vabaõppes arvestuslikult. Õpilase soovi korral võib õppuri tulemusi hinnata ka numbriliselt. Üleminekul RM-I ja RM-II ühest astmest järgmisesse tasemeeksameid ei ole. Arvestuslik ja kokkuvõtlik hindamine toimub (õpilas)kontsertidel ja esinemispraktikatel.

Õpingud lõppevad eriala lõpueksamiga ehk kontserteksamiga.

Vabaõpe loob tingimused huviharidusega tegelemiseks õpilastele, kes soovivad oma võimeid arendada huvipakkavas valdkonnas, kuid ei soovi või ei saa läbida kõiki põhiõppe kavas ettenähtud aineid. Vabaõpe tagab individuaalse lähenemise igale õpilasele lähtuvalt tema võimetest, soovidest, kooli võimalustest ja lapsevanema huvist oma last arendada. Vabaõpe annab soovijatele võimaluse arendada koosmänguuskust.

Õppe-eesmärgid:

- laste ja noorte silmaringi avardamine ja loomingulise mõtlemise arendamine;
- muusikalise kuulmise arendamine (erinevad muusikastiilid, artistid);
- õpilase koostööskuse ja koosmusitseerimise arendamine.

Rütmimuusika osakonna vabaõppe tunnijaotusplaan

Tabel näitab tundide arvu nädalas, akadeemilise õppetunni pikkus on 45 minutit.

	<i>Rütmimuusika osakond</i>				
	RM-I	RM-II	RM-III	LA-I, II	III
	5.õa	6.õa	7.õa	8.-9.õa	10.õa
Põhipill***	1,5	1,5	2	1-2	1-2
bänd	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Kohustuslik valikaine*: helitehnika ABC või improvisatsiooni alused	üks pooleaastane kursus, 1 tund nädalas				
lisaaine **	0,5-1	0,5-1	0,5-1	0,5-1	0,5-1

* õpilane ise valib, kumba kursust soovib ja millal ta selle pooleaastase kursuse läbib (kas RM I, RM II või RM III-s). RM-osakonna lõpetamiseks on väljalik, et kohustuslik valikaine oleks läbitud.

** sõltub õppuri soovist, kooli rahalistest võimalustest ning õpetaja koormusest.

***- soovi korral võib vabaõppe õpilane osaleda ka teoreetiliste üldainete tundides (solfedžo ja muusikalugu)

Õpilased, kes on RM-osakonda astunud peale muusikakooli vanema astme lõpetamist (V-III) või kes soovivad jääda lisa-aastale, ei pea uuesti solfedžo ja muusikaloo tundides käima. Soovi korral on neil võimalus liituda lisa-aasta solfedžo grupiga, kui selline on moodustatud.

RM-instrumenti või laulu lisaainena õppivatel õpilastel võib laulutund olla vastavalt kooli võimalustele kas 0,5, 0,75 või 1,0 akadeemilist tundi.

AINEKAVAD

RÜTMIMUUSIKA KITARRI VABAÕPPE AINEKAVA

RM- I (5.õa)

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- tunneb kitarrimängimise jaoks vajalikku õiget käte ja kehahoidu;
- tutvub erinevate kitarrimängimise tehnikate ja tehniliste võimalustega;
- tegeleb oma kitarrimängu tugevuste ja nõrkustega kasutades erinevaid tehnikaid;
- õpib tundma kitarrimängu instrumentide võimendamise erinevaid mooduseid (DI-box, helipult, kitarrivõimendi jne.);
- suudab sobitada ennast bändi koosseisu teab seal oma instrumentide funktsioone;
- saab esinemiskogemusi ja omandab esimesed teadmised esinemiskultuurist.

Õppetöö sisu

- Kitarritehniliste võimalustega tutvumine;
- erinevad tehnilised harjutused ja võtted (*bending, muted, downstroke, upstroke, alternative picking, drumming* jne.);
- fraseerimisoskuse arendamine;
- töö rütmimuusika erinevates stiilides muusikapaladega;
- koostöökogemus erinevate koosseisudega;
- esinemine (õpilase)kontsertidel. Olenevalt õpilase võimetest ja soovidest osavõtt erinevatest festivalidest, konkurssidest jne.

Näidisrepertuaar

Vabaõppe või lisaaine õpilane õpib vastavalt õpilase võimetele vähemalt 6 eriilmelist pala ja sooritab vähemalt 2 avalikku esinemist õppeaastas.

Tasemeeksami üleminekul ei ole.

RM- II (6. õa)

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- oskab omandada materjali nii noodist kui ka kuulmise järgi;
- oskab rakendada erinevaid kitarrimängu tehnikaid vastavates rütmimuusika stiilides/palades;
- suudab anda edasi loo sõnumit ja meeleolu;
- omandab praktilised oskused soolo- ja ansambelmänguks;
- on tutvunud rütmimuusika terminoloogiaga (tätharmonia erinevad kirjapildid jm);
- on tutvunud improvisatsiooniga.

Õppetöö sisu

- Kitarritehniliste võimalustega tutvumine;
- erinevad tehnilised harjutused ja võtted (*bending, muted, downstroke, upstroke, alternative picking, trumming jne*);
- fraseerimisoskuse arendamine;
- töö rütmimuusika erinevates stiilides muusikapaladega;
- koostöökogemus erinevate koosseisudega;
- esinemine (õpilas)kontsertidel. Olenevalt õpilase võimetest ja soovidest osavõtt erinevatest festivalidest, konkurssidest jne.

Näidisrepertuaar

Vabaõppe ja lisaaine õpilane õpib vastavalt õpilase võimetele vähemalt 6 eriilmelist pala ja sooritab vähemalt 2 avalikku esinemist õppeaastas.

Tasemeeksamid ei ole.

RM- III (7. õa)

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- omandab nõutava tasemega muusika esitamiseks vajalikud tehnilised oskused;
- omab vajalikke teadmisi ja oskusi iseseisvalt uute muusikaliste tekstide õppimiseks;
- suudab iseseisvalt fraseerida;
- tunneb erinevaid muusikastiile oma instrumendil;
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- oskab teha iseseisvat tööd ja on valmis koos muusitseerimiseks;
- valdab improviseerimise aluseid.

Õppetöö sisu:

- suudab iseseisavalt mõelda ja olla oma pillimängu suhtes analüüsiv ja kriitiline;
- erinevate tehniliste harjutuste ja võtete treenimine (*bending, muted, downstroke, upstroke, alternative picking, trumming jne*);
- fraseerimisoskuse arendamine;
- läbi eriilmelise repertuaari rütmimuusika erinevate stiilide praktiseerimien oma instrumendil;
- koosmuusitseerimine erinevate koosseisudega;
- tegelemine omaloominguga;
- esinemine erinevatel (õpilas)kontsertidel. Olenevalt õpilase võimetest ja soovidest osavõtt erinevatest laagritest, festivalidest, konkurssidest jne.

Näidisrepertuaar

Vabaõppe või lisaaine õpilane õpib vastavalt õpilase võimetele vähemalt 4-6 eriilmelist pala ja sooritab vähemalt 2 avalikku esinemist õppeaastas.

RM-III kitarri lõpueksami nõuded vabaõppe õpilasele

Lõpueksamil tuleb esitada kolm eriilmelist pala, millest üks peab olema esitatud üksinda ja teised võivad olla ansambli koosseisus:

Lisatingimused ja soovitusel kavale :

- improvisatsioonide kasutamine;
- erinevate rütmimuusika stiilide kasutamine (sõltuvalt kava muusikalisest tervikust võib ka mitte kasutada. Sel juhul kooskõlastada RM osakonnaga);
- erinevate kitarrimängu võtete kasutamine;
- kava terviklikkuse silmas pidamine.

LISA-AASTAD (LA I, II, III), 8.-10.õa

Lisa-aastate õppuriteks on RM-III astme lõpetanud, kes kavatsevad muusika alal edasi õppida või mõnel muul eesmärgil oma musitseerimisoskust täiustada. Iga õpilane õpib tema jaoks koostatud õppekava järgi ning osaleb soovi korral kooli kollektiivides ja ühistegevustes.

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- on omandanud nõutava tasemega muusika esitamiseks vajalikud tehnilised oskused;
- omab vajalikke teadmisi ja oskusi uue muusikateksti õppimiseks;
- valdab fraseerimise ja artikulatsiooni põhialuseid;
- tunneb erinevate muusikastiilide helikeelt;
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- oskab teha iseseisvat tööd ja on valmis koosmusitseerimiseks;
- valdab improviseerimise aluseid.

Õppetöö sisu:

- suudab iseseisavalt mõelda ja olla oma pillimängu suhtes analüüsiv ja kriitiline;
- erinevate tehniliste harjutuste ja võtete treenimine (*bending, muted, downstroke, upstroke, alternative picking, trumming* jne);
- fraseerimisoskuse arendamine;
- läbi eriilmelise repertuaari rütmimuusika erinevate stiilide praktiseerimine oma instrumendil;
- koosmusitseerimine erinevate koosseisudega;
- tegelemine omaloominguga;
- esinemine erinevatel (õpilas)kontsertidel. Olenevalt õpilase võimetest ja soovidest osavõtt erinevatest laagritest, festivalidest, konkurssidest jne.

Õpilane esineb õppeaasta jooksul vähemalt 4 kontserdil.

Tasemeeksami nõuded lisa-aastate lõpetamisel

Eksameid ega arvestusi ei kohaldata. Kokkuvõttev hindamine

KOHUSTUSLIKUD VALIKAINED RM- OSAKONNAS

Helinduse ABC

Improviseerimise alused

Ainete maht:

Nii Helinduse ABC kui ka Improviseerimise aluste kursus kestab pool õppeaastat ning tunnid toimuvad 1 kord nädalas kestusega 1 akadeemiline tund ehk 45 min. RM osakonna õpilane valib, kumba kursust ta soovib läbida ja mis õpinguaastal ta valitud kursuse sooritab (kas RM I, RM II või RM III). RM-osakonna lõpetamiseks on vajalik, et üks kahest valikainest oleks läbitud.

HELINDUSE ABC AINEKAVA

Õppe eesmärk:

Aine eesmärgiks on anda algteadmised heli olemusest ning edastamise põhimõttest. Akustilise keskkonna mõjust helikvaliteedile ning ülevaade helitrakti komponentidest. Tutvustada ja õppida kasutama õigeid kaableid ja ühendusviise ning järgida ohutusnõudeid. Anda ülevaade helindamisel ja helistuudios kasutatavatest mikrofonidest, helipultide kasutamisest ning praktilised oskused helisalvestusprogrammide kasutamiseks.

Aine sisu:

Õpilane saab ülevaate helitehnika kasutamisest erinevatel üritustel, erialatundides, ansambliproovides ja helistuudios. Käsitletakse heli tekke ja levimisega seonduvat ning tutvutakse erinevate akustiliste keskkondadega. Õpitakse tundma helindamiseks ning salvestamiseks vajalikke seadmetega ja viiakse läbi praktilised tööd nagu vokaali ja akustiliste instrumentide helindamine ja salvestus. Aine annab ülevaate helisalvestusprogrammidega töötamisest, võimalustest, terminoloogiast jne.

Aine läbinud õpilane:

- On omandanud baasteadmised heli olemusest, akustilistest keskkondadest ning stuudiotööst.
- Õpilane on võimeline helindama ja salvestama vokaali, akustilisi instrumente ning väiksemaid koosseise.

Hindamine:

Arvestuslik hindamine toimub kursuse lõpus.

IMPROVISATSIOONI ALUSED AINEKAVA

Aine eesmärk:

- õpetada analüüsima *jazz*- ja rütmimuusikas eksisteerivaid vorme ja improviseerimise võimalusi;
- arendada oskust kasutada omandatud teadmisi omaloomingulise improvisatsioonilise materjali kujundamisel.
- Aine läbinud õpilane on omandanud algteadmised ning vajalikud töömeetodid/vahendid oma improvisatsioonilise materjali kujundamiseks.

Õppeaine sisu

Õpilane:

- kuulab ja analüüsib muusikat;
- tunneb *jazz*- ja rütmimuusikas enimkasutatavaid laade ning õpetaja poolt tundides tutvustatud akordijärgnevusi;
- suudab analüüsida *jazz*-muusika traditsioonilise helikeele näiteid;
- tunneb erinevaid *jazz*-muusikas eksisteerivaid vorme ja järgnevusi (arhailine *blues*, *jazz blues*, *Rhythm changes*, modaalne *jazz* jne);
- on võimeline iseseisvalt ette valmistama ning esitama improvisatsiooni etteantud teemale/akordijärgnevusele oma instrumendil ja/või lauldes;
- oskab ise kirjutada ja ette valmistada meloodilist, rütmilist ja harmoonilist improvisatsiooni;

- suudab ettevalmistatud rütmilisi ja meloodilisi fraase rakendada oma improvisatsioonides;
- on omandanud 3 erinevat harmoonilise struktuuri ning raskusega *jazz*-standardit ning suudab praktikas neid esitada;
- õpetaja poolt valitud improvisatsiooni transkriptsioon ja selle analüüs.

Hindamine:

Arvestuslik kokkuvõttev hindamine toimub kursuse lõpus.

Aine maht:

Õppe kestus on pool õppeaastat. Tunnid toimuvad 1 kord nädalas kestusega 45min.

LISAAINE AINEKAVA

Lisaaine kuulub Pärnu Muusikakooli valikuliste õppeainete hulka ning selle õppimine sõltub eelkõige õpilase soovist ning kooli rahalistest võimalustest.

Lisaaainena on võimalik õppida kõiki Pärnu Muusikakooli õppekavas nimetatud instrumente ja muusikalisi õppeaineid.

Lisaaine õppimisega saab üldjuhul alustada muusikakooli 2. õppeaastal (A-II) ning jätkata kõikides vanuseastmetes kuni muusikakooli lõpetamiseni.

Aine maht on 0,5-1 tundi nädalas.

Hindamine toimub 10-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine perioodide lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- Laiendab muusikalist silmaringi ning süvendab huvi muusika vastu;
- arendab noodilugemisoskust ning oma muusikalisi võimeid;
- saab esinemiskogemusi;

Õppetöö sisu

Instrumendi/aine tundmaõppimine ja praktiseerimine:

Pilliõppe puhul valida võimalikult mitmekülgne repertuaar lähtudes õpilase võimetest ning edasisest soovist ja perspektiivist.

Tasemeeksami nõuded ainekava lõpetamisel

Ainekava lõpphindamine on arvestuslik.

RÜTMIMUUSIKA BÄNDI AINEKAVA

Bänditund on rütmimuusika (edaspidi RM) osakonna õpilastele kohustuslik aine (vastavalt kooli võimalustele 1-2 akadeemilist tundi nädalas). Igal õppeaastal moodustatakse RM-I, RM-II ja RM-III õpilastest vastavalt tasemele ja sobivusele õpilasbändid, mida juhendavad RM-osakonna õpetajad. Soovi ja võimaluse korral on võimalik RM-bändiga liituda ka klassikalise suuna vanema astme õpilastel.

Õppetöö üldised eesmärgid on koosmusitseerimisoskuse arendamine, erinevates rütmimuusika stiilides repertuaari ja bändikoosseisudega tutvumine, ansamblitööks vajaliku helitehnika ja esmaste helitehniliste oskuste omandamine. Õppematerjaliks kasutatakse noodi ja/või audio- ja/või videomaterjale.

Hindamine toimub 10-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine on õppeperioodide lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul - detsembris ja mais.

RM-I BÄND, 5. õppeaasta

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- tutvub koosmängu põhimõtetega;
- oskab kuulata bändikaaslast ja sobitab oma pillimängu/laulu nendega;
- omandab algteadmised helivõimendustehnika toimimisest ja kasutamisest;
- saab esimesed kogemused bändiliikmena esinedes.

Õppetöö sisu

- algteadmiste omandamine koosmängu toimimise põhimõtetest;
- õpilase pillimänguoskusele ja individuaalsetele võimetele vastava repertuaari valimine ja omandamine;
- töö rütmimuusika erinevates stiilides laulude ja/või instrumentaalpaladega;
- ühise kuulamis- ja fraseerimisoskuse kujundamine ansamblimängus;
- tutvumine helitehnika ja selle võimalustega;
- esinemised õpilaskontsertidel, võimaluse korral ka muudel üritustel/festivalidel.

Õpilane esineb õppeaasta jooksul 4 avalikul kontserdil (2 x poolaastas).

Üleminekul järgmisse õppeaastasse tasemeeksamit ega arvestust ei ole.

RM-II BÄND, 6. õppeaasta

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- arendab koosmängu põhimõtteid ja rakendab neid praktikas;
- oskab kuulata bändikaaslast ja sobitab oma pillimängu/laulu nendega;
- on omandanud algteadmised helivõimendustehnika toimimisest ja rakendab neid praktikas;
- on saanud kogemusi bändiliikmena esinedes.

Õppetöö sisu

- koosmängu toimimise põhimõtete arvestamine ja nende rakendamine praktikas;
- õpilase pillimänguoskusele ja individuaalsetele võimetele vastava repertuaari valimine ja omandamine;
- töö rütmimuusika erinevates stiilides muusikapaladega;
- ühise kuulamis- ja fraseerimisoskuse arendamine ansamblimängus;
- ansamblimänguks vajaliku helitehnika teadlik ja sihipärane kasutamine;
- esinemised õpilaskontsertidel, võimaluse korral ka muudel üritustel/festivalidel.

Õpilane esineb õppeaasta jooksul 4 avalikul kontserdil (2 x poolaastas).

Üleminekul järgmisse õppeaastasse tasemeeksamit ega arvestust ei ole.

RM-III BÄND, 7. õppeaasta

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- on omandanud koosmängu põhimõtted ja rakendab neid praktikas;
- oskab kuulata bändikaaslast ja sobitab oma pillimängu/laulu nendega;
- on omandanud teadmised helivõimendustehnika toimimisest ja kasutamisest ning rakendab neid praktikas;
- oskab iseseisvalt ansambliproovis osaleda ja vajadusel seda läbi viia;
- on saanud kogemusi bändiliikmena esinedes.

Õppetöö sisu

- koosmängu toimimise põhimõtete rakendamine praktikas ja oskus iseseisvalt ansamblitöös osaleda;
- õpilase pillimänguoskusele ja individuaalsetele võimetele vastava repertuaari valimine ja omandamine;
- töö rütmimuusika erinevates stiilides muusikapaladega ja/või õpilaste omaloominguga;
- ühise kuulamis- ja fraseerimisoskuse rakendamine ansamblimängus;
- ansamblimänguks vajaliku helitehnika teadlik ja sihipärane kasutamine;
- esinemised õpilaskontsertidel, võimaluse korral ka muudel üritustel/festivalidel.

Õpilane esineb õppeaasta jooksul vähemalt 4 avalikul kontserdil (2 x poolaastas).

Õppeaasta lõpetamisel toimub avalik hindeline kontsert.

Lisa-aastad (LA) 8.-10. õppeaasta

Lisa-aastate õppuriteks on vanema astme lõpetanud, kes kavatsevad muusika alal edasi õppida või soovivad mõnel muul eesmärgil musitseerimisoskust täiustada. Iga õpilane õpib tema jaoks koostatud õppekava järgi ning osaleb kooli kollektiivides ja ühistegevustes.

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- süvendab muusika esitamiseks ja koosmänguks vajalikke tehnilisi oskusi, mis võimaldavad õpingute jätkamist;
- täiendab mängutehnilisi oskusi;
- täiendab toonikujundust ja dünaamilist diapasooni;
- süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine;
- tajub õpitavate teoste vormi ja tervikut;
- arendab koosmänguoskusi ja õpib mängima erinevates kooslustes;
- saab kogemusi erinevates esinemisolukordades.

Õppetöö sisu

- koosmängu toimimise põhimõtete rakendamine praktikas ja oskus iseseisvalt ansamblitöös osaleda;
- õpilase pillimänguoskusele ja individuaalsetele võimetele vastava repertuaari valimine ja omandamine;
- töö rütmimuusika erinevates stiilides muusikapaladega ja/või õpilaste omaloominguga;
- ühise kuulamis- ja fraseerimisoskuse rakendamine ansamblimängus;
- ansamblimänguks vajaliku helitehnika teadlik ja sihipärane kasutamine;

Tasemeeksami nõuded lisa-aastate lõpetamisel

Eksameid ega arvestusi ei kohaldata. Kokkuvõttev hindamine.